

Dienraščio Vienybės 2-ją metų sukakties atžymėjimui paskelbtas dienraščio platinimo vajas, paremtas didelėmis dovanoms skaitytojams.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LIII. METAI. 56 (645) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1939 M., KOVO-MARCH 10 D.

Kiekvienas geros valios žmogus privalo dirbti tautarbius. Svarbiausiuviybės palaikymui is-platinimas tautinės sąjūdės.

New York Public Library
470 Fifth Ave
PUBLIC LIBRARY

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN RESPUBLIKONAI IR KOMUNISTAI VIS DAR KOVOJA MADRIDE

Politinės vinagretas
Stalino teroro manija
Lietuvos laureatų kūriniai
Užjūryje 2,000,000 lietuvių

J. KROŽE

Ispanijos politinis vinagretas toks komplikuoatas, kad šandien žmogus gatvėje negali susivaikyti kas yra sukilėlis, kuris sukilėlis geresnis, kuris blogesnis, kuriam pritarti ir kuriam ne. Vieni frankistus dar vadina sukilėliais, kiti respublikonus vadina sukilėliais, o patys sukilėliai dar turi sukilėlių. Respublikonų vadas Miaja Negrina vadina išdaviku, o Negrinas Miaja. Komunistai abu vadina išdavikais ir reacionieriais. Miaja šaudo komunistus, komunistai respublikonus, o frankistai abudu. Atrodo, kad tie laimės, kurių liks daugiausia.

Buvęs Sovietų Sąjungos Komunistų Internacjonalos narys ir diktatoriaus Stalino biografas Boris Souvarine sako, kad Stalinas taip bijosi bet kokios opozicijos, kad visus, kurie tik pataria daryti ne kaip jis nori ar pareiškia kitokią nuomonę, jis įsako tuojau sušaudyti. Jis aprašo vieną atsitikimą Sovietų karo laivyno vadovybėje, kuriame viena vadų grupė norėjo statyti didelių karo laivų, o kita mažų. Stalinas manė, kad reikia didelių, todėl įsakė sušaudyti visus kitos nuomonės karininkus, kad jam nesipriešintų. Žinoma, jis juos pirmiausia paskelbė "Sovietų priešais".

Daugelis, — sako Souvarine, — stebisi kodėl Rusija šandien vaidina tokį menką vaidmenį Europos gyvenime ir niekas su ja nesiskaito. Aišku, — toliau sako autorius, — kad Stalinas bijodamas opozicijos žudo visus gabesniusius vadus, kad jis galėtų Rusiją valdyti. Zudydamas vadus jis kartu žudo ir Rusijos jėgą ir protą. Tai ir yra tikroji priežastis, kodėl Sovietai šandien negali dalyvauti Europos politiniame žaidime.

Pereitais metais Lietuvoje septyni rašytojai laimėjo įvairias literatūros premijas. Solomėja Neris už "Diemedžių žydėsius", V. Krivė už "Skirgailą", A. Miškinis už "Keturis miestus", J. Marcinkevičius už "Kražių Skerdynes", Petras Cvirka už "Kasdienės istorijos", Kazys Boruta už "Mediniais stebūklais" ir Pranas Mašiotas už "Ir aš mažas buvau". Amerikoje šių kūrinių ne tik kad mažai kas skaitė, bet retas juos ir matė, o norinčių juos skaityti yra daug.

DULR pirmininkas Rapolas Skipitis grįžęs į Lietuvą sako, kad šiuo metu manoma, jog užjūryje iš viso yra apie du milijonai lietuvių, kurių apie 1,300,000 dar kalba lietuviškai. Daugiausia lietuvių išėvių, aišku, gyvena Jungtinėse Amerikos Valstybėse, antrą vietą užima Pietų Amerika, kur priskaitoma tarp 70,000—80,000 lietuvių. Brazilijoje yra apie 30,000, Argentinoje apie 35,000, Urugvajuje 8,000, o

Generolo Franco karo laivynas užblokavo visą respublikonų jurių pakraštį

Pasiuntinys. — Maršalas Henry Petain, pasaulinio karo didvyris, kuris šiomis dienomis paskirtas Prancūzijos pasiuntiniu prie naujosios Ispanijos vyriausybės Burgose.

LENKIJOS UŽPIRKTA MIŠKĄ TUOJAU PRADES GABENTI Į LIETUVĄ

KLAIPEDA. — Klaipėdos miško sindikato atstovai su lenkų atitinkamais valdžios organais sutarė jau pasirašę, pagal kurią sindikatas iš lenkų užpirko 80,000 kietmeterių pušinių ir eglinių rastų.

Užpirkti rastai bus gabunami geležinkeliais ir plukdomi Nemunu ir Nerimi.

Geležinkeliais per Vievjį Klaipėda bus gabunami 20,000 ktm, o Nemunu ir Nerimi plukdoma 60,000 ktm.

Užpirkti rastai Vilniaus krašto miškuose jau sugaminti ir suvežti į geležinkelio stoties ir artimiausiu metu bus pradėti gabenti į Lietuvą.

Nemunu ir Nerimi plukdoma bus balandžio — gegužės mėn., kai nukris vanduo.

Užpirkti Lenkijos rastai Klaipėdos lentpiuvėse bus apdirbti (išpiaus lentos) ir apdirbta medžiaga eksportuojama į Vakarų Europos valstybes.

PASIRASYTA SU LENKAIŠ TURISTINE SUTARTIS

KAUNAS. — Šiomis dienomis vyko Kaune Lietuvos Lenkijos derybos dėl tarpusavio kelevių susisiekimo. Tos derybos pasibaigė atitinkamos sutarties sudarymu. Iš Lietuvos pusės sutartį pasirašė užsienių reikalų ministras J. Urbšys ir užsienių reikalų ministras ekonominio departamento direktorius J. Norkaitis, iš Lenkijos pusės — F. Charvatas, Lenkijos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras Kaune, ir Lenkijos užsienių reikalų ministerijos ekonominis patarėjas T. Lubačevskis.

kitose valstybėse mažiau. Vienam tik Buenos Aires mieste esą, yra apie 20,000 lietuvių. Brazilijos sostinėje Sao Paulo yra apie 15,000.

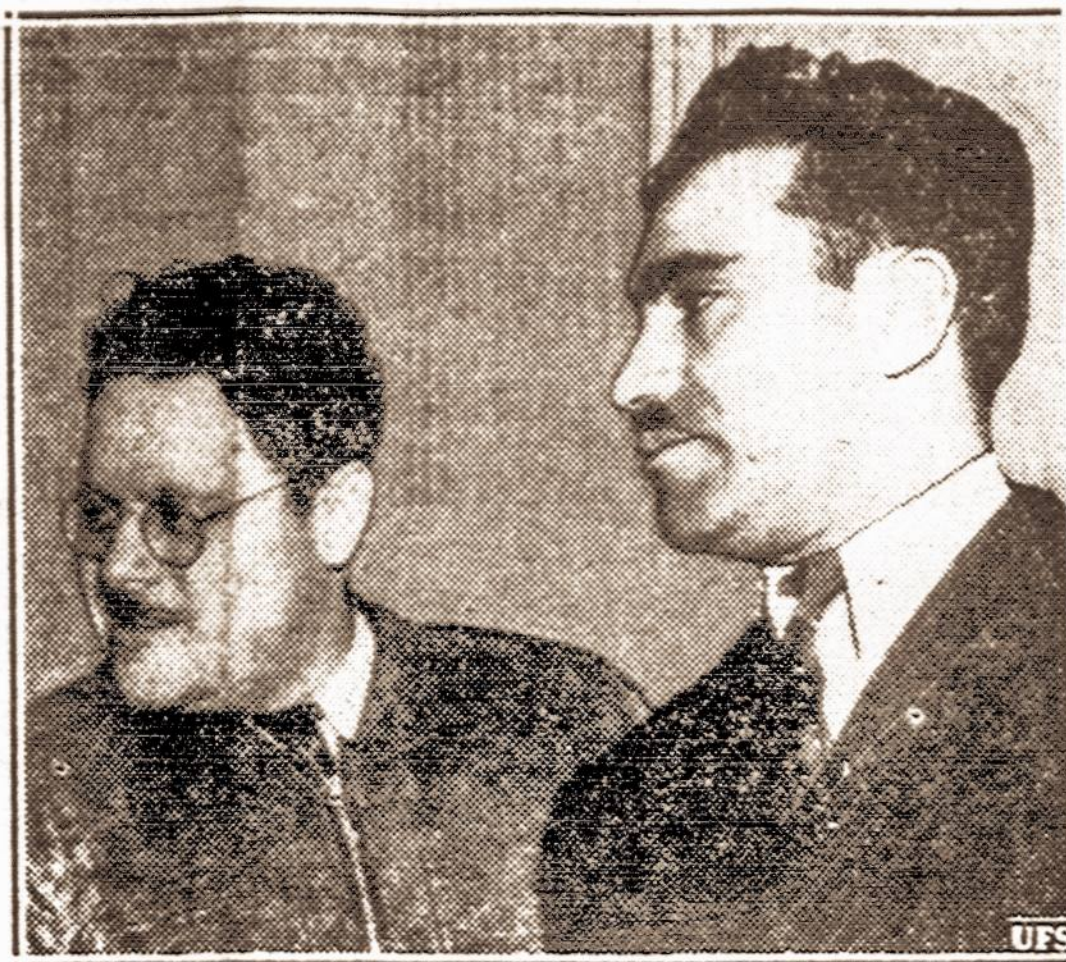
MADRID, Ispanija, kovo 9 d. — Generolo Miaja ir pulk. Casado "taikos režimas" Madride, kuris pašalino Negriną, vis dar kovoja su sukilusiais komunistais, kurie reikalauja ginklų priešintis frankistams. Nežinant, kad daugumas komunistų vadų pabėgo iš Madrido ar buvo sulaukyti, komunistų kariuomenės ir milicijos dalys vis dar užpildinėja Gen. Miaja pulkus Madride ir aplinkėje. Vakar tarp komunistų ir respublikonų įvyko susišaudymai Madrido priemiestuose, bet komunistai buvo išvaikyti.

Nežinint, kad tarp komunistų ir respublikonų eina mūšiai, Miaja tvirtina, kad sukilimas likviduotas, o dabar tik eina Madrido "valymo" darbas. Tuo tarpu tarp Miaja ir frankistų vis dar eina neoficialės derybos dėl karo baigimo.

Tuo pačiu laiku Gen. Franco paskelbė, kad visas respublikonų Ispanijos pakraštys Vidurinio jūroje užblokuotas, ir bet kuris laivas bandantis įplaukti į respublikonų uostą bus nuskandintas.

Iš Paryžiaus praneša, kad Prancūzijos vyriausybė susirūpinusi dėl esamų Prancūzijoje Ispanijos tremtinių. Ji prašo kitų valstybių bent dalį jų paimiti. Esą, iki šiol Jungtinės Valstybės atsakė, kad daugiau negali paimiti, kaip tik 352, kiek Ispanijos kvota leidžia. Kitos valstybės taip pat sutiko dalį paimiti, bet labai mažai. Dabar Prancūzijoje iš viso yra apie 450,000 ispanų tremtinių.

PARIS. — Lietuvos Nepriklausomybės šventės progą Prancūzijos prezidentas apdovanojo garbės legiono ordinu švietimo ministrą Tonkuną, gen. sekretorių Masiliūną ir direktorių Soblį.

Žmogvagiai. — Sol Schwartz 29 metų amžiaus ir Charles Mitchell 31 metų amžiaus sulaukyti New Yorke už keturių metų amžiaus Micheal Katz pagrobimą. Iš berniuko tėvų jie norėjo išreikalauti pinigų užmokėti savo skolas.

ANGLIJA Į KARA GALI PASTATYTI 19 KARIUOMENES DIVIZIJŲ

LONDON, Kovo 9 d. — Anglijos Karo Ministras Hore Belisha paskelbė, kad Anglija dabar jau pasiruošusi karui ir galinti į Prancūziją pasiųsti ne mažiau, kaip 19 kariuomenės divizijų, kurios visos gerai apginkluotos. Be to, gali pasiųsti keliolika specializuotų kariuomenės dalinių ir pakankamai skaičių karo lėktuvų. Anglija į kovos lauką gali pastatyti apie 190,000 karių.

KLAIPĖDIEČIŲ ĮMONĖS Į ŠIAULIUS

ŠIAULIAI. — Pasireiškus Klaipėdos krašte hitlerizmui, į Šiaulius atsikėlė keletas žydų tautybės prekybininkų bei pramonininkų, kurie čia perkėlė ir savo krautuves bei įmones.

Buvusiose Choronzickių odų fabriko patalpose Kolman ir Eppel atidarė dažu ir lako dirbtuvę. Nurokų fabriko patalpose netrukus bus atidaryta spyžiaus liejykla, kuriai mašinavos taip pat iš Klaipėdos jau gabenamos. Abiejose įmonėse turės darbo 25—30 darbininkų.

ARGENTINOS LIETUVIŲ LAUKIA LIETUVOS ŠACHMATININKŲ

KAUNAS. — Lietuvos šachmatininkų vadovybė šiomis dienomis gavo iš Lietuvos pasiuntinybės Buenos Aires laišką, kuriame labai džiaugiamasi, kad tarp kitų tautų Buenos Aires šachmatų olimpiadoje dalyvaus ir Lietuvos šachmatų komanda. Lietuvos šachmatininkus Buenos Aires lietuvių kolonija su Lietuvos pasiuntinybe priešaky žada šiltai sutikti ir priimti. Užtat prašoma suteikti žinių apie Lietuvos šachmatų istoriją. Atsiųsti komandos dalyvių fotografijos bei jų biografijas, taip pat prašoma skubiai teikti žinių apie tolimesnius Lietuvos šachmatų vadovybės, sąryšis su olimpiada, nutarimus.

PUSĖ VOKIETIJOS ŽYDŲ PRAŠOSI ĮLEISTI Į J.A.V.

BERLIN, kovo 9 d. — Jungtinių Valstybių konsulų žiniomis, dabar jau daugiau kaip pusė visų Vokietijos žydų yra padavę prašymus įvažiuoti į Jungtines Amerikos Valstybes apsigyventi. Oficialės kvotos iš Vokietijos ir Austrijos jau išpildytos daugiau kaip 20 metų laikotarpiui.

ROOSEVELTAS IR HOPKINS PRIŽADA AMERIKOS PRAMONEI LENGVATŲ

Hopkins mano, kad tų lengvatų dėka žymiai pakils visos Amerikos pramonės veikla

WASHINGTON, kovo 9 d. — Jungtinių Amerikos Valstybių Prekybos Sekretorius Harry Hopkins pažadėjo administracijos pagalbą pozityviam žygiams atstatyti Amerikoje pramonę ir biznį, o tuo pačiu laiku Prezidentas Rooseveltas tarėsi su Finansų Sekretorium Morgenthau dėl mokesčių reformų ir paskyrė specialų biudžeto direktorių.

Iš to matyti, kad Roosevelto administracija rimtai ruošiasi padaryti mokesčių reformas ir pasirūpinti biudžeto subalansavimu, kad Amerikos prekyba ir pramonė galėtų savarankiškai plėsti ir veikti, nes, matyti, tiek pats Rooseveltas, tiek jo naujosios dalybos šalininkai įsitikino, kad bet privatinės pramonės ir biznio paramos valdžia negali sumažinti Amerikoje nedarbą ir bedarbių skaičių.

Bet, pirm negu pramonė pasiryš investuoti daugiau pinigų į pramonę ir biznį, atrodo, kad administracija turės duoti daugiau garantijų, kad ateityje korporacijos ir kitos biznio įmonės nebus suvaržomos.

Numatyta sumažinti kai kuriuos mokesčius, duoti lengvatų korporacijoms ir šiek tiek sušvelninti kompanijų akcijų pardavinėjimą biržoje.

Prekybos Sekretorius Hopkins yra tos nuomonės, kad jeigu pavyktų įvykdyti visus naujuosius administracijos sumanymus dėl lengvatų ir privilegijų korporacijoms ir kitoms finansų ir biznio įmonėms, tai per vienus metus Federalinės ir Valstybių valdžių pajamos padidėtų iki 70 milijonų dolerių.

KONGRESAS RŪPINASI ADMINISTRACIJOS REORGANIZACIJA

WASHINGTON, kovo 9 d. — J.A.V. Kongreso Atstovų Rūmai dabar svarsto administracijos reorganizacijos reikalą. Pagal naująjį įstatymo projektą numatoma kai kurias įstaigas sujungti į vieną, ypač įvairius biurus. Tas žymiai sumažins federalinės valdžios išlaidas. Tos reorganizacijos reikalauja ir pats prezidentas.

Su lenkais rungtynės birželio mėn. — LGSF vyks į Lenkiją

VARSUVA. — Lenkijos oficiozas "Gazeta Polska" rašo, kad pasitarimai tarp Lietuvos ir Lenkijos lengvosios atletikos vadovybių pasibaigė sėkmingai: rungtynės įvyks birželio 11—12 d.d. Varšuvoje.

Toliau laikraštis rašo, kad, su Varšuvos klubu Polonia susitarus, Lenkijoje viešės Lietuvos futbolo pirmenybės dalyvis — Kauno LGSF. Kauniečių gostrolės prasidės nuo gegužės mėn. vidurio. Viso LGSF sužais Lenkijoje šešias rungtynes.

Lietuvos prezidentas sveikino naujai išrinktąjį popiežių

KAUNAS, kovo 4 d. — Valstybės Prezidentas telegrama pasveikino naujai išrinktąjį Popiežių, kuris taip telegrama padėkojo už sveikinimus.

Atidarytas Antano Smetonos Lituaništos Institutas

KAUNAS, kovo 6 d. — Dalyvaujant Ministrui Pirmininkui kun. Mironui, Seimo Pirmininkui Šakeniui, ministrams, vilniečiui Stasiui, mokslininkams ir latvių atstovams, atidarytas Antano Smetonos Lituaništos Institutas.

Šauliai minėjo Putvio-Putvinskio mirties dešimtmetį

KAUNAS. — Kovo 5 d. šauliai minėjo šaulių Sąjungos įkūrėjo Putvio-Putvinskio mirties dešimtmetį.

J.A.V. BRAZILIJAI PASKO LINS 20 MILIJONŲ DOLERIŲ

WASHINGTON, kovo 9 d. — Šiuo metu tarp Brazilijos Užsienio Reikalų Ministr. Aranha ir Valstybės Departamento eina derybos dėl 20 milijonų dolerių paskolos Brazilijai. Dabar praneša, kad Jungtinės Amerikos Valstybės principu sutiko tokia suma Brazilijai paskolinti, bet dabar deramasi dėl kai kurių techninių smulkmenų. Sakoma, kad Amerikai davus kreditą Brazilijai, Vokietijos ir Italijos įtaka ir rinka Brazilijoje žymiai sumažės.

APIE KLAIPĖDIEČIUS OKININKUS

KLAIPEDA. — "M. D." rašo, kad įvyksiamė Klaipėdos krašto žemės ūkio rūmų posėdyje buvo susiskusta ūkių praxiskolinimu, darbininkais, pigiomis kiaučių kainomis, žemomis kitų produktų kainomis, snukio ir nagų liga, sunkiomis darbo sąlygomis. Pasigirta, kad Vokietijoje nupirko 12 eržilų, kuriuos paskirstė po kergimo punktus, statys žemės ūkio mokyklai rūmus, perina vienadienius viščiukus, įsengė penkias bulvių šutinimo kolonijas, parūpino sodams purkštuvų ir jiems instruktorių, tikisi, kad visas nelaimės pataisyšas Bertuleitis.

ORAS

NUMATOMA: Giedra. Mažas pasikeitimas temperatūroj. Saulė teka 6:18, leidžiasi 5:57. Dienos ilgis 11 val. 7 min.

Slėptuvė. — Anglijoje dabar smarkiai įrengiamos priešdujinės ir priešbombinės slėptuvės. Čia matyti kaip du kaukiuoti vyrų iš slėptuvės. Dideli betoniniai skrituliai ant slėptuvės, sumažina sprogstančių bombų jėgą.

VIENYBĖS METINIS BANKIETAS

Dienraščio

Sekmadienį, kovo 12 d. 7:30 val. vak. Susivienijimo salėje. Kiekvieno mūsų pareiga jame dalyvauti.

LITHUANIAN DAILY UNITY
VIENYBĖ
 Oldest Lithuanian Newspaper
 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Telephone: EVergreen 7-7840
 Published daily except Sundays and Holidays by
 Lithuanian Press Corp., Inc.
 Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879
 Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklynas ir užsienisose:
 Metams \$7.00
 Pusei metų \$3.75
 Trims mėnesiams \$2.00
 Vienam mėnesiui \$0.90

Jungtines Valstijose ir Kanadoje
 Metams \$5.00
 Pusei metų \$2.75
 Trims mėnesiams \$1.65
 Vienam mėnesiui \$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 A. S. Trečiokas — Prezidentas.
 J. Smirna — Redaktorius.
 S. E. Vitaitis — Redaktorius

REIKALINGAS GRIEŽTESNIS SROVINIS DRAUSMINGUMAS

Amerikos lietuvių tautinės srovės didžiausia nelaime visuomet buvo stoka griežto srovinio drausmingumo. Mūsų senesnieji veikėjai visuomet patys laikėsi ir savo pasekėjus vedė didžiausio tolerantiskumo kitoms srovėms kryptimi. Sakytą, kad toks nusistatymas nėra blogas, tas veda žmones kultūringumo keliais ir sudaro galimybes tarp-sroviniams veikimui bendrais tautos ir visuomenės reikalais.

skaityti. Vieton tautinių laikraščių siūlo raudonųjų spaudą. Kuomet žilagalvis, ilgametis ir "autoritetingas" tautinės srovės veikėjas prieš tautinę spaudą eina ir ja niekina, neabejotinai daugelį gerų lietuvių suklaidina ir tautinei spaudai nemaža pakenkia. Jei šitas asmuo nebūtų prisiplakęs pra-eityje prie tautinės srovės ir būtų pasilikęs ten, kur jis priklausė — socialistiniam abaze, tai jis šiandien negalėtų tautiniams laikraščiams tiek pakenkti, kiek dabar pakenkia.

Bet gi visam kam turi būti ribos. Neriboto tolerantiskumo skerskeliais eidamas tegali nepaklysti tik aškau ir griežto nusistatymo idėjiniai susipratęs žmogus. Eilinis visuomenės narys neišvengiamai paklysta tuose sroviniuose skerskeliuose, kuomet jam nuolat nenurodomas aiškus ir tiesus gyvenimo kelias. Daugelis tokių paklydėlių jau nepajėgia surasti tiesaus kelio atgal į tikrą lietuvišką gyvenimą ir taip pasilieka klaidžioji šuntakiais visokių svetimiems dievams tarnaujantių svieto perėjūnų į visas puses tampomi.

Taigi nepakanka visuomenei auklėti vien gerais lietuvišais, kaip mūsų pirmakūnui mąnydavo. Tautinės visuomenės vada-i visuomet skelbė, kad nereikia žmones auklėti fanatikais, užtenka vien to, kad bū-sime geri lietuvi. Bet šiandien matome neigiamas pasekas tokio ištyžusio nusistatymo. Žinoma, žalingo laipsnio siekiančio fanatizmo reikia vengti. Bet griežtesnis srovinis drausmingumas būtinai reikalingas. Turime eiti prie to, kad tautinės srovės visuomenė būtų idėjiniai susipratusi ir drausminga.

Kiekvienas apdairesnis tautinės visuomenės vadas yra pastebėjęs geriausių lietuvių nedovanotinus paklydimus. Ne kartą teko matyti didžiumą tautinio nusistatymo publikos tokiuose susirinkimuose, kuriuose lietuviškos priešai kiek išgalėdami šmeižė Lietuvą ir viską, kas tik gali būti naudinga lietuviškam gyvenimui. Tokia tautiško nusistatymo publika netik kalbėtojams katutes paploja, bet ir dolerine imeta į atkištą kepurę. Vadinas, pamaria net pinigais anti-lietuviškus darbus. Už tai vienatinis yra kaltas tautinės srovės vadai apastalavimas neribotam tolerantiskumui. Stoka tautinėje veikloje griežto srovinio drausmingumo prie to privedė tautinę visuomenę.

Tautinė spauda ir tautinės organizacijos privalo daugiau dėmesio kreipti į visuomenės auklėjimą srovinio drausmingumo kryptimi. Taip savo visuomenes auklėja ir tokios kryptimis veda kitos idėjinės srovės. Be drausmingo idėjinio nusistatymo jokia srovė negali būti vieninga ir stipri. Pats gyvenimas tautinės srovės vada-mis šią tiesą šiandien kuo aiškiausiai parodo.

To paties srovinio drausmingumo stoka duoda galimybes prisiplakti prie tautinės srovės visokiems nesąžiningiems gaivalams. Būtų galima šimtus priskaityti tokių "veikėjų", kurie persimetė iš kitų srovių į tautinę srovę ūmai pasiekia net vadovaujamas vietas. Man asmeniškai pažįstamas toks "veikėjas", kuris, besocialistaudamas pasižymėjo labai famsiais darbais. Šiek tiek visuomenei užmiršus jo skandalingą karjerą, jis prisiplakė prie tautinės srovės ir staiga iškilio į vadovaujamas pozicijas. Dabar šis asmuo, nors vadinasi tautinės srovės veikėju, bet tarnauja socialistų partinėms užmačioms. Jis tautinius laikraščius vadiną "šlamš-tais" ir agituoja savo pažįstamus jų neprenumeruoti ir ne-

Todėl eikime patys ir tautinės srovės visuomenę kvieskime eiti griežtesnio srovinio drausmingumo keliais. Tik šitais keliais eidami apsisvalysime nuo visokių prisiplakėlių ir išseisime į plataus ir darnaus tautinio ir kultūrinio veikimo barą.

PIRMA MOTERIS LAKŪNE

Pirma moteris lakūnė buvo Madame Tibė, prancūzė. Vieną vasaros dieną, 1784 metais, kai dar gyvas buvo Fridrikas Didysis Vokietijoje, o Anglijo-jė buvo min. pirmininku William Pitt, Paryžiuje susirinko karališkos šeimos nariai pažiūrėti, kaip moteris pakils į padėbesius balione, kurio savininkas buvo tapytojas Fleudarant. Tai buvo pirmas bandymas pakilti į orą moteris — Madame Tibė pakilo ir nusilenkė laiku. Tai patį vakarą ji pasirodė teatre, kur publika triukšmingai ją sveikino.

SLA CENTRO KĖLIMAS ATIDĖTAS

SLA organas Tėvynė praneša, kad ką tik praėjęs SLA pildomosios tarybos suvažiavimas centro kėlimo klausimu nutaręs tik sekamą:

"Vienbalsiai nutarta išrinkti komisiją suradimui tinkamo SLA centrui namo Pittsburghe, apribojant, kad namo kaina su visais pataisymais nesiektų daugiau kaip \$22,000, o persikraus-tymo lėšos, kad nesiektų daugiau kaip \$3,000. Komisijon išrinkti prezidentas F. J. Bagočius ir vice prezidentas J. K. Mažukna. Ką radusi komisija turės raportuoti sekamam Pildomosios Tarybos suvažiavimui".

Jei šis SLA pildomosios tarybos nutarimas tiksliai atpasakotas, tai reiškia, kad šiame suvažiavime pildomoji taryba nenutarė centrą kelti, tik išrinko komisiją surinkimui informacijų, ar būtų galima Pittsburghe nupirkti ir atremontuoti namą už \$22,000 ir centrą perkraustyti už \$3,000. Savo surinktas informacijas komisija raportuos tik sekamiam pildomosios tarybos suvažiavimui, kuris galutinai tars centro kėlimo klausimą.

Vadinas, mūsų spėjimas, kad SLA organo redaktorius peranksti atsiveikino su New Yorku, išsipildė. Taip pat pasitvirtino mūsų spėjimas atsakomings SLA viršininkais, kad jie atsižvelgė į organizacijos gerbuvį ir nesigriebs be jokios atdairos centrą kelti. Jei pildomoji taryba laikysis šio apribojimo tinkamo namo Pittsburghe nupirkti ir remontuoti kainoje ir centro perkraustymo lėšoms, tai iš anksto galima užtikrinti SLA narius, kad centras pasiliks New Yorke iki sekancio seimo.

Idomu, tačiau, kad SLA organas nieko nesako apie Pennsylvanijos apdraudus departamento įspėjimą pildomajai tarybai SLA centro kėlimo reikalui. Apie toki įspėjimą minėjo mūsų reporteris ir taip pat Brooklyn komunistų laikraštis šaukia, kad jo informuotojas priminęs, jog "kažin kas yra įskundęs Pild. Tarybą Pennsylvanijos valstijos draudimo departamentui" sąryšyje su centro kėlimo reikalu. Vadinas, tokis įspėjimas yra gaūtas, kad SLA viršininkai visų pirma turi tartis su Pennsylvanijos apdraudus departamentu SLA centro kėlimo klausimu.

Greičiausiai be jokių skundų minėtas departamentas nori įsitikinti ar SLA viršininkai prisitaikydami prie įstatymų ruošiasi centrą kelti iš New Yorko ir ar tokis žygis nesudarys organizacijai nepakeliamų sunkumų. Galimas daiktas, kad patys SLA viršininkai atsklausė departamento centro kėlimo reikalui. Juk be valstybių apdraudus departamentų žinios SLA centrą, kaip kokį mažmožį, neperneši į naują vietą. Idomu tik tas, kodėl SLA organas narius nepaiformuoja apie turinį to Pennsylvanija apdraudus departamento įspėjimo? Svarbu visiems SLA nariams žinoti, kaip "valstybių apdraudus departamentai žiūri į SLA centro kėlimo reikalą. Reikia pasitikėti, kad tas įspėjimas tilps pildomosios tarybos suvažiavimo protokole.

SPAUDOS APŽVALGA

Kitu Būdu, Bet to Paties Nori

Naujiensos cituoja Klaipėdoje susimetusių "opozicininkų" organą, kuriame šie pareiškia norį Lietuvai "autoritarinės demokratijos", kuri bus įvykdyta šitokiu būdu: "Tauta, laisvu noru sau vadovybę pasiskyrusi, privalo jos ilgesnį laiką griežtai, drausmingai klausyti". Kitais žodžiais tariant, trijų buvusių Lietuvos partijų (krikščionių demokratų, liaudininkų ir voldemarininkų) opozicija pilnai sutinka su politiniu principu, kurį dabartinė vyriausybė Lietuvoje įkūnijo (vadizmo principą), bet tik nori kad ta vada ne perversmas, bet tautos laisvas noras prie vairo pašauktų. Kitais žodžiais tariant, ir opozicija pamatė ta būtenybę Lietuvos vidaus politikoje, be kurios Lietuvos valstybė negalėjo sustiprėti ir politiniai subrestri — pastovios valdžios. Ta būtenybė pajuto ne viena Lietuva, bet veik visos didžiojo karo sukratytos valstybės, ypatingai naujai susikūrusios, ar karą pralaimėjusios. Jokia valstybė negali sutvirtėti, jei jos ministrai kabinetai kas šeši mėnesiai kaiteliosiasi.

Dėl būdų kaip ta politinė būtenybė Lietuvoje palaikyti, galima ginčytis. 1926 metų perversmas, regis, tautos valią gana gerai atatikio, nes jam pritarė didžiausia krikščionių demokratų partija, taip pat, ir daugelis liaudininkų, kurie ir

šiandien su vyriausybė bendradarbiauja, arba jai dirba. Jei ir opozicija sutinka su vadizmo principu, reiškia, didžioji mūsų užjūrio brolių dauguma mato jo būtenybę šiuo istoriniu laikotarpiu. Bet vadizmo sistemoje svarbiausių klausimų yra kaip parinkti vadų, kurie kuo ilgiausia išbūtų nenutolę nuo bendros tautos vėlios. Ar Lietuva šį klausimą išrišo, Amerikos lietuviams nėra ganėtinai faktų tinkamai išspręsti.

Sandariečių Taktika

Sandara taktikos klausimu nurodo, kad Katalikų Federacija, paskelbusi nenorinti bendro veikimo su sandariečiais "kinų sienos niekad neįgyvendins". Bendras kairiųjų frontas sandariečių, sako, visai nesulauks, nes jis sukurtas "ne tiek demokratija Lietuvoje atstatyti, kiek vienos grupės diktatūra SLA įvesti" (kaip VIENYBĖJE spalio 1 d., 1938 buvo įrodyta). Sandara ta proga sako: "Sandariečiai be Susivienijimo gali gyvuoti, bet ar Susivienijimas ilgai be mūsų gyvuos, tai jau kitas klausimas".

Taktikos su kitomis tautininkų grupėmis Sandara nepaaiškina, bet nurodo, kad sandariečių tikslas esąs "stiprinti visomis priemonėmis viską, kas nukreipta pagerinti Amerikos lietuvių kultūrinę ir ekonominę būklę: palaikyti tautinį susipratimą, o su kitomis srovėmis elgtis taip, kaip jos elgiais su mumis". **Vyt. Širvydas**

Lietuvos šauiniųjų raitelių būrys vasar. 16 dieną Kaune ati duoda pagarbą Nežinomojo Kareivio kapui.

SVARBUS MOMENTAS AMERIKOS LIETUVIAMS

Nėra didesnio skausmo kuomet tave baudžia ir verkti draudžia.

Lietuva arti per 20 metų kentusi skausmą dėl netekimo savo sostinės Vilniaus su trečdaliu teritorijos, kurios gyven-tojai persekiojami jų šalyje. Lietuva skundėsi pasauliui, Tautų Lygoje ir Pasauliniame Teisme; neabejojamai buvo įrodyta, kad Lietuvos kunigaikštis Gediminas yra pastatęs Vilniaus pilį ir nuo 1323 m. Vilnius buvo pastovi Lietu-vo sostinė, prie kurios jokių pretenzijų lenkai niekuomet negalėjo turėti. Iki šiai dienai Vilnius priklausė Lietuvai.

Lietuva nerado užtarimo taip vadinamų civilizuočių tautų tarpe. Naujai atgimusį valstybę, jėga negalėdama atva-duoti savo sostinės, kentėjo ir laukė diena iš dienos kokių nors permainingų; su Lenkija ne-vedė jokių reikalų per 20 metų, įrodydama pasauliui, kad Lietuva gali gyventi be lenkų malonės. Taip gyventi galinti tol kol Lenkija nesusipras, ar pasaulis neprivers Lenkiją gra-žinti Lietuvai jos žemes ir sostinę.

Lietuvos sūnai, išsiblaškę po visus pasaulio kontinentus, nerimavo ir laikas nuo laiko rin-kosi ir kėlė protestus, giedodami tą galingą giesmę, guos-damiesi pasauliui, kad be Vil-niaus lietuvių tauta niekuomet nebus rami. Nors tas aidas nu-skambėjo be atbalsio, vienok lietuvių, išliedami savo troš-

kimus, gaudavo lyg palengvini-mą savo širdims.

Toks lietuvių kartojamas rei kalavimas savo teisių į Vilnių, draskė nuožmaus lenko sąži-nės jausmą. Neleido jam rami-ai ir tą viską žiūrėti, nes jau-tė didžiausią gėdą prieš visą pasaulį, kad grubuoniškū būdu išplėštą Lietuvos sostinę Vil-nių pasisavino. Girdėjo tuos lie-tuvių šauksmus, skaitė įvai-riausio turinio rezolucijas, dažniausiai pasijustas per tarpininkystę ambasadų. Vietoje taikytis su Lietuva, gražinant jai teises į Vilnių, praeitais metais pastatė Lietuvai ulti-matumą, pareikalavo, kad Lie-tuva išsižadėtų Vilniaus, kad atidarytų sienas ir sustabdytų visame pasaulyje lietuvių nuo reikalavimo gražinti Lietuvai jos sostinę Vilnių. Pareikalavo uždaryti Vilniaus Vadavimo Sąjungą ir sustabdyti rinkimą aukų bei teikimą pašelpu ir paramos įvairiems kultūri-niams reikalams Vilnijos kra-ste.

Lenkas Okupuotoj Lietuvoj lietuviui žandus skaldo ir verkti neduoda. Tai tokioj "civilizacijos" gadyneį mums tenka gyventi; pavergtiems mūsų broliams kentėti ir niekas jų neužtaria.

Mes, Amerikos lietuvių, gyvenanti šiame kontinente, dar turime progos bent susieti ir savo skriaudas apkalbėti, pasi-tarti ir paieškoti galimybių kam nors savo skriaudas pasi-sakyti. Nejaugi nėra būdo mū-sų skriaudikus suvaldyti ir priversti lenką, kad leistų mums nors pagarbą teikti mūsų broliams.

Vilniaus Vadavimo Sąjunga jau uždaryta ir draudžiama Lietuvoje Vilniaus vadavimui dirbti. Labai galimas daiktas, kad lenkas pasirūpins ir čia, Amerikoje, VVS veikimą su-stabdyti (tokia nuomonė man teko girdėti kai kurių mūsų juristų). Bet mes neturime nusigąsti, nei ranku nuleisti, tu-rime patys patirti, kaip toli lenkas gali eiti ir mus perse-kioti.

Laikė didžiojo karo mes, Amerikos lietuvių, turėjome draugų, kurie užtarė mūsų reikalus, per ju tarpininkystę gavome Lietuvos pripažinimą ir turėjome teises čion sukurti militare misiją, priimti laisvanorius į Lietuvos kariuome-nų ir rinkti aukas Lietuvos gy-nimo reikalams. Taip ir dabar mes turime draugų kongres-manų, senatorių ir kitų aukš-tesnų valdininkų tarpe, kurie žiū-ri į gyvenimą blaiviomis aki-

mis, o ne apdumtomis politi-kiųjų dūmais. Neabejoju, kad mes rasime sau pritarimo ir užuojautos pas teisingus žmo-nes, kurie pagelbės mums org-anizuotai veikti, jei ne VVS, tai Okupuotų Kraštų Vadavi-mo Sąjungos vardu.

Jei tuomet lenkai norėtų mums tam darbu pakenkti ir kreiptųsi prie valdžios, tai bent turėtų pasisakyti, kad jie turi užgrobė Lietuvos dalį, kurios lietuvių reikalauja iš jų. Ir tuomet mes dar turėtumėm progos atsiskauti į žmonių pro-tus, prašant mums pagalbos at-sispyrimui prieš lenkus.

Broliai lietuvių, šis reikalas ir momentas yra svarbus, di-delės reikšmės, apeinas mus visus be jokios išimties ir įvai-rių įsitikinimų. Todėl burki-mės į vieną bendrą darbą kol dar nevelu, kol dar liaudyje širdies skausmas neapmire.

Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba yra išrinkusi komisiją rūpintis VVS reikalais, bet pa-lyginus kokis didelis darbas, tai tos komisijos jėgos yra menkos. Katalikų Federacija, kuri globoja VVS nemažą sky-rių, turėtų imtis darbo ir ben-drai tartis su ALTT. Nemaža juk yra ir tokių skyrių, kurie veikė suvis atskirai nuo Fede-racijos ir Tautinės Tarybos. Dabar Lietuvoje uždarius VVS centras atsišaukė į amerikie-čius, prašydamas, kad mes pa-siimtumė tą šventą darbą vesti tolyn, nes čia visgi mes dar turime didesnių laisvių. Šitie skyriai, kurie veikė betarpiai su centru Lietuvoje, dabar tu-rėtų nustoti veikę, nelikus Lie-tuvoje centro, arba prisidėti prie bendro darbo čia, Ameri-koje.

Šią vasarą yra puiki proga mums susiburti darban. New Yorke Pasaulinė Paroda, dau-gelis lietuvių iš visų kraštų ir iš Lietuvos lankys parodą. Ta-tai būtų patogiausias laikas viena diena prieš Lietuvių Dieną, rugsėjo 8—9 dienomis, susaukti plačią konferenciją ir sukurti Okupuotų Lietuvos Kraštų Vadavimo Sąjungą. Tuomet galėtumėm perimti vi-sas VVS funkcijas

Laiko pilnam prisirengimui turime, tik reikia imtis darbo. Lietuvos žmonių ir okupuotų kraštų lietuvių viltis mumyse, jų akys atkreiptos į mus, ar mes apvilsime juos? Broliai amerikiečiai, sukruskite dar-ban, nes Lietuva jus šaukia.

A. B. Strimaitis
 — Tarp Kauno ir Klaipėdos naujuoju Žemaičių plentu netrukus pradės kursuoti auto-busai.
 — Balandžio 24—30 d.d. Lietuvos Valstybės Teatre ruo-siama italų meno savaitė.

Chicago Lithuanian Colony Marks Nation's Birth; Church Services and Mass Meetings Included in Elaborate Celebration

CHICAGO'S MAYOR EDWARD J. KELLY, the only American mayor to be awarded the Order of Gediminas, affixes his signature to the congratulations which were sent to President Antanas Smetona of Lithuania during the recent Independence Day festivities held at the Lithuanian Consulate in Chicago, while Consul Dauzvardis reads an English translation of the document to the mayor and assembled press representatives.

CHICAGO, Ill.—Tones of Lithuania's Liberty Bell, a gift of Chicagoans, ringing out February 16th in the public square of Kaunas, were carried by radio across the sea to open a four-day celebration by Chicago's 100,000 Lithuanians.

It was twenty-one years ago—February 16, 1918—that the yoke of the Russian czars was discarded and the independence of the republic of Lithuania was proclaimed.

Masses of thanksgiving in the twelve Roman Catholic churches attended by Chicagoans of Lithuanian descent were said in the morning. Many meetings were held in the evening.

Glories Recalled

Mayor Kelly, Chicago Lithuanian leaders and newspapermen, attended a reception in the Lithuanian consulate, 100 E. Bellevue place, as guests of Dr. Peter Dauzvardis, consul, and his wife, Mme. Dauzvardis.

Consul Dauzvardis recalled past glories of the tiny republic on the Baltic sea. He said "The Lithuanians are not Slavs. They speak one of the oldest languages of Europe, which is akin to Sanscrit. Our

language is a key to languages in the study of philology. Even Philosopher Kant said so.

"Our history goes back so far there are no records. But our nation once reached from the Baltic to the Black Sea. Historian Tacitus mentions us as amber merchants."

Consul Hopeful

He held no fears for the future of Lithuania, which was recently a target of both Poland and Germany. He believes that justice and international understanding will save the democracy and independence of Lithuania.

"Lithuania has accomplished much during the last two decades," Mr. Dauzvardis declared. "Old Russian style estates and unproductive villages have been converted into commercialized and practical farms, self-sustaining and profitable. Lithuania is now launching a ten year plan for industrialization and modernization of the country."

The climax of the "July Fourth" celebration was held in the Morrison Hotel Sunday night. It was sponsored by the Margutis magazine, edited by Composer Anthony Vanagaitis.

BROOKLYN ACTIVE DESPITE LENT

BROOKLYN, N. Y.—The Lenten season sees no abatement in the variety and frequency of presentations offered by Lithuanian American organizations. Another busy week-end looms up this week for those among us who hate to miss anything of interest.

Movies Friday

The Brothers Motūzai will present a final Brooklyn showing of their beautiful, new, natural color films of Lithuania Friday evening, March 10th at Alliance Hall. The program will begin at 7:30 in the evening; admission for adults will be thirty five cents, for children, fifteen cents.

SLA Dance Saturday

Lodge 372 of the Lithuanian Alliance of America, with a membership exclusively composed of American born Lithuanians, will present its third annual dance at Alliance Hall Saturday evening, March 11th. Johnny Nevins and his Night Owls Orchestra will be featured,

door prizes will be awarded, and many novelties are being planned. Dancing will begin at 8:30. Admission at the door will be fifty cents; tickets purchased in advance are forty cents.

VIENYBE Dinner Sunday

The Lithuanian Press Corporation, publishers of VIENYBE, will hold a convention of shareholders Sunday morning, March 12th. As is the annual custom, a dinner will be presented at 7:30 the same evening at Alliance Hall to celebrate the occasion. An interesting program, with a minimum of speeches is planned. Tickets are \$1.50 each, and reservations should be made in advance in person or by telephoning EVERgreen 7-7840.

Please address all mail concerning this page to the editor, 104-40 117th Street, Richmond Hill, New York. Manuscript should be written on one side of the paper and will not be returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope.

"LET US HAVE PEACE"

Mankind's thought has been slowly but surely working through ages past into a full consciousness of what war really means, and that consciousness was never so near to absolute realization as it is today.

War, of course, isn't a bit like a hurricane, or an earthquake, or a stroke of lightning, or any other overwhelming disaster that nature sends. War, just as Robert Burns said, is something that is manufactured by human beings out of their own inhuman impulses toward one another. It need not be at all, unless it is made to be. And, indeed, it "makes countless thousands mourn", Burns saw. So have others seen.

There was James Russell Lowell, in our own country. In the "Biglow Papers", for example, he said: "Ez fer war, I call it murder—there you hev it, plain an' flat". And Benjamin Franklin wrote to Josiah Quincy: "There never was a good war or a bad peace".

Well, then, what's the answer? How bring to pass the blessing of peace? That, too, has been clearly set down: "Whatsoever ye would that men should do to you, do ye even so to them". Plain, just,

reverent! Impossible to better it.

The straight truth simply is that mankind may have peace if it wants peace, and at any time it wants peace. What is needed is purely a mental attitude, based upon men and women everywhere deciding to give each other decent, human treatment—personal, national, international.

It gets down to this, then: If a great fire is raging, human beings know enough to put on water. Thus the fire goes out. Precisely so if some man now starts to be inhuman to his brother-man. Let him be promptly shamed into peace by emblazoning before his eyes, in letters of living light, the supremely righteous "Golden Rule".

Cannot human beings do this great thing? Surely they are daily getting near to it. Fully to achieve it is for the world, for the first time, fully to live.

Ulysses S. Grant, in accepting the nomination for the presidency of our country in 1868, said: "Let us have peace". These four noble words echo in the hearts of increasing millions of men and women everywhere today. Let us, then, have peace! Arthur Sproul.

IN QUEST FOR LITHUANIAN WAYS IN LIFE

By C. R. Jurgela, Following Jonas Aleksa

(Continued from last issue)

A Lithuanian finally adjusted himself to one or another form of the Christian faith, and the nation was sufficiently consolidated in the early 19th century to resist foreign Russian influences. Today, however, a Lithuanian is once more at crossroads.

We have not in full recuperated from ancient wounds, and this circumstance reflects upon our creative work. Our religious feeling was hurt most. A Lithuanian inherited his deeply religious spirit from his ancient Aryan homeland. This feeling is closely related with those vital sources from which sprang out the great religions of humanity. — Zarathustra's teachings. Buddhism and Christianity. Scientists frequently point out that i.e. some of the ancient Lithuanian songs are closely akin to the ancient Hindu holy songs of Vedas, and at times our songs show signs of an even greater antiquity.

Lithuanian religiousness is more of an inner, rather than external, character (not to be confused with external ostentatiousness of the masses). Chronicles of our foes had published false information about the alleged paganism or idolatry of our ancestors. Our religiousness was noted even by Poles.—ordinarily an unobservant people. Hand in hand with their denunciations of the "Pagan Lithuania" and our "Pagan" language and customs, they refer to us as a "Holy Lithuania".

XIII. GREAT TRAGEDY OF LITHUANIA

Samogitians are perhaps the most religious of our people. Practically every corner of Samogitia is shrouded with a mythic past, is "a holy land". An old Samogitian feels as if he were living in a sanctuary and relates to his youngsters a spiritualized history of his en-

vironment. Nowhere in Lithuania are to be seen so many artful crosses at the crossroads and gardens, chapels, statuettes.

This could not be explained by a cultural naivete or spiritualization of the nature or a tendency to a polytheism. Samogitians retained unblemished their ancient character, and they are spoken of as men of potentialities. Their willpower and stubbornness protected Lithuanian from westernization, and their inner culture and a purer blood saved our nation from the Slavonic influence. Their religiousness simply attests that it is inborn in them. And the greater a nation's religious tradition, the more important the religion becomes to the nationalism itself. Consider the example of the Jewry.

Since the XI century a Lithuanians national religious concept became a tragedy. For several centuries his nationality and religiousness were antagonized: his nationalism was depicted as "pagan" and anti-religious, while religion was pictured to him as his nationalism's foe. Religion negated his national consciousness, while a national consciousness opposed the concepts of religion. And thus Samogitia is deeply religious, yet in formal expression of her religiousness she is still uncertain, doubtful, indifferent, adolescent and expectant.

It is no freak of a "chance" that Samogitia was the last to accept Christianity. Christ's teachings did not sound strange to our ancestors, and they were inclined to the more perfect forms of Christianity. Yet all the while the transfer of their religious sentiment into new Christian forms demanded their sacrifice of blood, loss of their national consciousness and an unaccustomed servility to aliens. Those who formally

propagated Gospel in Lithuania were in fact destroying religiousness in the country. Samogitians valued both their lives and their religious spirit, —and were invincible. Christianity was being forced upon Lithuania in such a manner that the Lithuanians felt as having been trapped into the tentacles of hell. — existence of which they heard when they were taught the new religion. (To be continued)

Baltimore Loses Young Artist

BALTIMORE, Md.—Peter Francis Weisengoff, Jr., prominent Lithuanian American member of the city's amateur theatrical colony, died suddenly Tuesday, February 28th. Funeral services were held March 3rd at St. Joseph's Monastery, Irvington, and burial took place in the New Cathedral Cemetery.

Mr. Weisengoff was 28 years old and had been active in dramatic circles for eleven years. His first experience came with the Barnstormers and the Homewood Playshop, while he was attending Johns Hopkins studying chemical engineering.

For the last few years he had been associated with the Junior and Senior Vagabond Players, taking prominent roles, among others in the productions "Excursion" "Post Road" and "As Husbands Go".

He also had appeared in summer stock companies both here and in Richmond, Va. Last summer he directed six of the plays of the Hilltop Players at Ellicott City, and recently had been engaged in directing another of their productions, "The Patsy".

He is survived by his father and mother, Mr. and Mrs. Peter Francis Weisengoff, Sr.; a sister, Miss Helen Weisengoff, and two brothers, Leo Weisengoff, of Baltimore, and the Rev. Dr. John Weisengoff, of Washington.

Hold Ninth Baltic Conference

KAUNAS. — At the conclusion of the Conference of the Ministers for Foreign Affairs of Estonia, Latvia and Lithuania, which took place at Kaunas, Lithuania, from February 1st to 3rd, the following communique was issued:

"The meeting of the Ministers for Foreign Affairs of Estonia, for the Ninth Baltic Conference has furnished them with an opportunity to exchange views in regard to the mutual relations existing between their countries and to the international situation, particularly the situation in the region in which these countries are most interested.

"Their orientation toward neutrality in their line of foreign policy has been recognized as corresponding best to the interests of all three countries. The three Ministers, moreover, are of the unanimous opinion that this orientation constitutes their contribution toward the work of peace to which they remain firmly attached and toward the achievement of which they have decided to collaborate in a spirit of solidarity and agreement with all countries interested.

"The three Ministers observe with satisfaction that this collaboration between their countries has become deeper during the course of the last year and

that the present Conference has given it a new impulse.

"The Conference, having taken into consideration the actual state of the work of the Bureau of Jurists of the Baltic States, takes note of the proposal of the National Section of Estonia to convoke a plenary session of the Bureau of Jurists during the course of the summer of 1939.

"The three Ministers have agreed to convene again in their Tenth Conference during the Twentieth Regular Assembly of the League of Nations at Geneva in September, 1939, under the presidency of the Minister for Foreign Affairs of Lithuania, present President of the Conference.

"The Eleventh Conference will take place in Tallinn during the month of March, 1940."

LIETUVIS
Accountant & Auditor
Kreipjūkius
Juozas J. Akulonis, Jr.
1147 E. Jersey St., Elizabeth, N. J.
Tel.: ELizabeth 3-7788
Namų tel.: ELizabeth 3-9429

Tel. Market 3-5357
Michael Akialis, Jr.
Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

Kiekvienas VIENYBES skaitytojas turi prisiminti savo pareigą ir savo prenumeratos mokesčių paremti dienraščio leidimą

KIEKVIENO LIETUVIO PAREIGA PAMATYTI Nauji, dar gražesni Lietuvos vaizdai:

Ruduo ir žiema Lietuvoje
PASKUTINĮ KARTĄ
BROLIŲ MOTUZU

Naujesnius, gražesnius rudens ir žiemos vaizdus Lietuvoje. Gražios spalvuotos filmos iš dabartinės Lietuvos gyvenimo.

Paskutinį kartą Brooklyne ir Amerikoje
Penktadienyje, kovo-March 10 d., 1939 m.

Pradžią 7:30 valandą vakare

SUSIVIENIJIMO SVETAINEJE

197 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

ANTROJI IR PASKUTINĖ DALIS

Tautinė Olimpijada, Žemaitijos žemės ūkio paroda, tautos šventė ir kitkas.

Rudenio vaizdai su grybais, šermukšnio uogom, obuoliais; kariuomenės sugrįžimas iš rudenis manevrų; jaunimas dainuoja ir šoka ir kt.
Žiemos vaizdai su sniegu ir šerkšnu, žūklavimas po ledu per Kučias; medžioklė žuikiai, stinos ir laputės; užgavėnės; žiemos pabaiga ir kt.

NEPRALEISKITE ŠIŲ FILMŲ! TAI PASKUTINĖ PROGA PAMATYTI SAVO TĖVŲ KRASTĄ. PARAGINKITE IR JAUNIMĄ ATEITI!

Ižanga Suaugusiems 35c., Vaikams 15c.

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!

NĖRA žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pašalpa. Numirus — reikalinga pagalba likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka. BŪK rūpestingai!

PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą — rytdieną! APSIDRAUSK save ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacijoje.

APSIDRAUSTI galima nuo \$100 iki \$5,000.
LIGOJE pašalpa galima gauti nuo \$6 iki \$12 savaitėje.
NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus.
SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių.
BŪK tos didelės lietuvių šeimos nariu!
[SIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kuriuoje telpa virš 1,000 paveikslų — jų susivienijimo turtas — virš \$2,000,000.
giminių ir pažįstamų.
BŪK to turto dalininku!

SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje.
ALBUMO kaina \$5. SLA nariams — \$2.50.
PRISIRASYK prie artimiausios tamstai kuopos!

INFORMACIJAS galite gauti:
LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA
307 West 30th Street, New York, N. Y.

VIENYBĖ

B. VAIČIAIŲ MIRUS

Kas pažinojo velionį B. Vaičaitį, tas asmuo savo širdį turėtų jausti didelę liudėsio užuojautą!

Velionis gyvendamas Maspetho dalyje turėjo įsitaisęs drabužių siuvyklą. Daugumai mūsų tautiečių pasiūvė drabužių eiles ir visokius kitus pasivimus atlikinėjo. Mūsų tautiečiai džiaugėsi, kad štai turime gerą savo tautos siuvėją.

Bet laikas pamatuotai greitai bėga ir su tuom laiku bėgimu pamažu skiriamas ir vis daugiau retėjame ir mūsų pačių pažįstamų tarpo.

Velionis ne tik kad buvo geras savo amato siuvėjas, bet kartu buvo geras ir savo tautos visų reikalų užjaučiantis žmogus. Tautos reikalus visuomet gerai rėmė. Visų tarpe buvo geras bičiulis. Ir kas Brooklyn kolonijoje nežinojo Vaičaičio!

Velionio vardas įvairiose organizacijose nebuvo niekada išdilis. Nuo pradžios Am. Lietuvių Tautininkų klubo iki kūrimo buvo klubo narys ir geras jo rėmėjas.

Tautininkų klubo valdyba ir nariai (ypač Jurgis Andrius-kevičius velionio geras bičiulis) išreiškė didelę užuojautą Vaičaičių visai šeimai. Tegul mūsų tautietis ramiai išlisi Amerikos šalčio žemelėje!

Vincas J. Vyšnius.

VENYS RANDASI JERSEY CITY

Tautininkų klubo narys ir gerai žinomas veikėjas tautiniuose reikaluose Pranas Venys biznio reikalais, yra priverstas apsigyventi Jersey City, N. J. Jojo nauja biznio vieta Bar ir Grill su pilnu leidimu pardavinėti alų ir degtinę randasi arti Bayonnės, 72 Ocean Ave.

KLUBO VAKARIENĖ

Šeštadienį, kovo 11 d., Klubas salėje 60-39—56th Drive, Maspeth, Lietuvių Piliiečių Klubas rengia puikią vakarienię.

Vakarienię bus puikiai pagaminta visokių skanių valgių ir gėrimų. Taipgi bus atvykę daug svečių iš kitų klubų ir draugijų, kurie praneš daug svarbių žinių iš jų veikimo.

Nepamirškite, visi ateiti į vakarienię kovo 11 d.

Narys.

SPAUDOS KLUBO SUSIRINKIMAS

Lietuvių Spaudos Klubo mėnesinis susirinkimas įvyksta šiandien, penktadienį, kovo 10 d. 8 val. vak., 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi nariai kviečiami dalyvauti susirinkime.

V. F. Jančiauskas, Sekr.

Atsargiau su spėliojimais

VIENYBĖJE is kovo 6 d. V. J. V. rašo: "Tulas lietuvis Mykolas Armanauskas užmušė abu savo tėvus".

Tas visai neatitinka tikrovės. Tiesa, kad užmušė savo tėvus, bet netiesa, kad užmušėjas buvo lietuvis ir netiesa, kad jis buvo Mykolas Armanauskas. Užmušėjas buvo tikras lenkas ir jo pavardė, Michael Harmanowski. Tas visas atsitikimas man yra labai gerai žinomas, nes atsitiko St. James, L. I. Labai gerai pažinojau tėvus ir tą jauną žmogžudį.

Rašant, ypač apie tokius atsitikimus reikia būti labai atsargiems, kad bereikalo netersus lietuvių garbės.

A. M. Augūnas.

SLA 242 KP. SUSIRINKIMAS

SLA. 242 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks šį sekmadienį kovo 12 d. ryte nuo 10 val. Am. Lietuvių Tautininkų klubo, 35 Stagg St., Brooklyne.

Visi šios kuopos nariai prasminti dalyvauti šiame susirinkime ir pasitarti įvairiais būdingais klausimais. Taip pat neužmirškite atsivesti ir naujų narių prirašyti prie šios kuopos, nes yra reikalas padidinti šią kuopą.

Vincas J. Vyšnius, Prot. Rašt.

J. ŠNIRUI VĖL PADARYTA OPERACIJA

Tūlą laiką atgal buvo rašyta, kad Juozui Šnirui buvo padaryta ausyse operacija. Po padarytos operacijos ligonis jautėsi kiek geriau, bet paskui vėl pasijuto blogai.

Kovo mėn. 8 d. vėl buvo padaryta ausyse operacija. J. Šniras dabar randasi Klinikoje, kuri yra Brooklyne ant Gates Ave., kamps Cumberland St., prie Fulton St. Draugai ir pažįstamieji gali aplankyti vakare nuo 7 iki 8 val.

Draugas.

"GĖLIŲ DARŽELIS"

Gerbiamieji mūsų dienraščio "VIENYBĖS" skaitytojai kada jums bus reikalinga gėlių neužsimirškite mūsų gėlių krautuves—mes visi vienybičiai—platinkim "VIENYBĖ" ir padėkit mum išauginti tikrą Lietuvių gėlių darželį. Mūsų antrasis 524 Grand St., Brooklyne. Tel.: EVERGREEN 4-9591. Sav. Motiejus Mažeika ir Vincas Matusevičius.

RADIJO

Šį šeštadienį 9 val. ryto iš stoties WBNX 1350 klc. pasiklausykite įdomios programos. Kalbės Vitalis Bukšnaitis. Lietuvių Radio Valanda

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Pavasariniai šokiai

Moteryų Vienybės pavasariniai šokiai, kaip paaiškėjo vas. 22 d. susirinkime, įvyks Knapp Mansion salėje, š. m. gegužės mėn. 13 d., šeštadienį.

Kaip ir visi M. V. parengimai, ši pramoga bus įdomi, gyva, pilna pajavairinimų, rūpestingų šeiminkinių globojė. Visuomenė prašoma iš anksto jau dabar įsigyti bilietų pas Moterų Vienybės nares.

Pramogos pelnas skiriamas labdaros ir kultūriniais tikslams, vertiems visuomenės paramos.

El. Jurgeliene, M. V. Koresp.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

REIKALINGA

KAMBARYS vienam vyrui. Pageidautina arti susisiekti priemoniu. Rašykite 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. arba telefonuokite: EVERGREEN 7-7840.

PRITYRES sėžmanas parduotinė Cosack Stomach Bitters Legals. Pūkiančia prekė atveiviu tarpe. Lengvai paruođama, visos teritorijos, geras komisas. Cosack Products, 237 W. 69th St., New York City.

8-10

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkėte savo Williamsburgho ofisą į 522 BEDFORD AVE. netoli Taylor Street BROOKLYN, N. Y. TEL.: EVERGREEN 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. popiet ir nuo 7 v. iki 8 val. vak.
FLATBUSH OFISAS: 2220 AVENUE J

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALE IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN.
947-959 Willoughby ave BROOKLYN, N. Y.

Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrenginiai—Grazūs kambariai
Telefonas STagg 2-3842

MIRĖ

Kovo mėn. 8 d. savo namuose mirė Uršulė Bacziuh, 44 metų amžiaus. Velionė gyveno 5300—65th Pl., Maspeth. Gėdulingos mišios bus penktadienį, kovo 10 d. Atsimainymo parapijos bažnyčioje, Maspeth. Po mišių lavonas bus gabenamas į Brookfield, Mass. ir palaidota Barre, Mass. šeštadienio rytą.

Kūnas randasi pašarvotas laidotuvininko J. Garšvos kopolyčioje, kuris laidojimo reikalais ir rūpinasi.

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar! LISAUSKO ANGLIŲ CO. 335 Union Avenue, Dabar siūloma pirkti Blue Coal
Telefonuokite tuojau EVERGREEN 7-7550 Brooklyn, N. Y.

LIETUVISKA RESTAURACIJA BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotas degtinės, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti klibasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.

Joseph Zeidat, savininkas

411 GRAND STREET Brooklyn, N. Y.

OPERETĖS CHORO SUSIRINKIMAS

Šį penktadienį, kovo 10 d. Piliiečių klubo svetainėje įvyksta Operetės choro narių bendras susirinkimas. Choro nariais bus bendra choro pamoka.

Operetės choro nariai dirba, dainuoja ir patys linksminasi. Rep.

CLEMENT VOKETAITIS

Advokatas

50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.

TEL.: TRIANGLE 5-3622

168 GRAND STREET,

TEL.: EVERGREEN 8-7179

Pigiai Parsiduoda Drapanų Krautuė (DRY GOODS STORE)

Lietuviais apgyventa ir lietuviams gerai žinoma vieta, kaipo populiariska įvairiems pirkiniams, o ypatingai drapanoms. Arti krautuėves gyvena apie 650 šeimynų, vien tiktai lietuvių, kuriems yra patogū lankyti šią krautuė. Reikalui esant, savininkas sutiktų priimti pusininką.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės į:

A. S. TREČIOKO OFISAS

314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
Tel.: MARKET 2-4867

VINCAS J. DAUNORA

APTEIKORIUS

PUSŠVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—beįgjęs? Neturi apetito, biauūs pūstis skausmai? Rūktis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

229-BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 423 GATVĖS BROOKLYN, NEW YORK

MODERNISKA SILDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių sildainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti sildainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Visada Galima Gauti Geriausi Užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
TEL.: EVERGREEN 4-7142

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVEMS
Tel. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERGREEN 7-4335 Kopyčia Laidotuėms

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS

54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.
Telephone NEWton 9-4464 & Michigan 2-1717

ESTATE OF BARRY P. SHALINS

(BALINKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuėms

A. RODZEVICZ

(A. Radzevičius)
Tel.: STagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Phone STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

KIEKVIENO LIETUVIO PAREIGA

PAMATYTI BR. MOTŪZŲ RODOMĄ ANTRĄ DALĮ LIETUVOS FILMŲ

Penktadienį, kovo 10 dieną filma bus rodoma paskutinį kartą Brooklyne

S.L.A. SVETAINĖJE, 197 GRAND ST.,

BROOKLYN, N. Y.

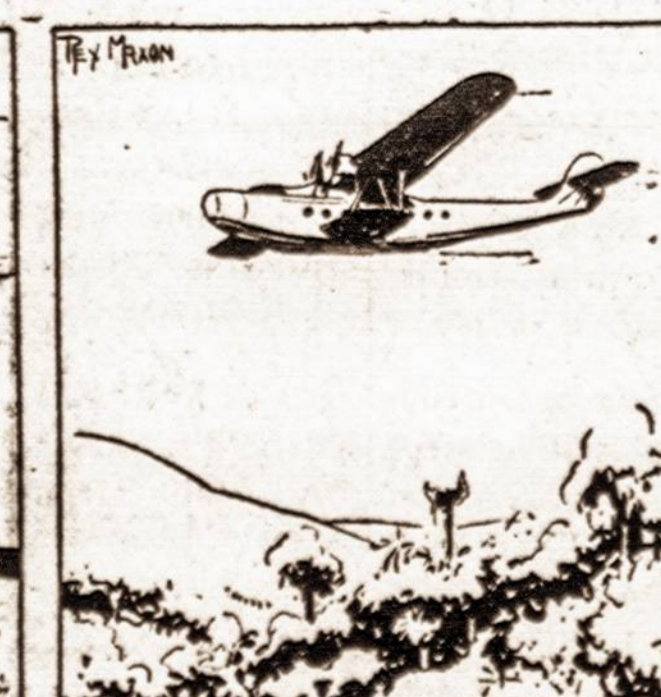
Įžanga suaugusiems 35c.

Pradžia 7:30 val. vakare

Vaikams 15c.

"TARZANAS IR UŽBURTAS MIESTAS"

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

15. Tarzanui nepatiko Magros prisidėjimas prie jų būrio; ji rodėsi jam labai įtartina. Bet jis tylėjo, neturėdamas įrodymų. Pagaliau, ką gi blogo gali padaryti jiems ši mergina? Tarzanas pažūrėjo į ją stebėdamas, bet pamatė anose tik meilišką blizgėjimą ir daugiau nieko.

Gregoras labai nudžiugo Magros pasisiūlymu padėti jiems pasivyti Elenos pagrobiką. Bet atsiminę, kad laivas išplaukė perėita naktį, jis vėl nullūdo: "Mes jos negalėsime pavyti, nes kito laivo nebus per visą savaitę. Iki to laiko Tomas bus nusivėžęs Elenutę labai, labai toli".

"Nenusimink, mielasis", atsiliepė kapitonas Lavak, "mes čia turime karišką lėktuvą, hidroplaną. Aš gausiu tą lėktuvą ir mes nukrisime į Bongą pirmiau, negu atplauks laivas su ponu Atanu Tomu. Jis tikrai nusistebės!" Tą išgirdusi Magra vos susilaikė neišsidasavusi.

Už valandos didelis jūrininkų lėktuvas pasikėlė į orą ir atskrieė link miesto Bonga, iki kurio plaukioja upės laivai. Elenos tėvas su Tarzanu ir Lavaku buvo pilni vilties. Nekantravo tik Magra. Tik nei vienas nenumanė, kad jiems nebus lemta nuskristi ten, kur jie tikėjosi.

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje